

Nieuwsbrief

Maart 2018

Kunstmestseizoen 2018

Na een zeer koude start van dit voorjaar is het kunstmestseizoen begonnen. Als gevolg van de vele neerslag de afgelopen herfst en winter blijkt dat de bodemvoorraden voor o.a. stikstof relatief laag zijn. Een voldoende ruime stikstofbemesting voor de eerste snede lijkt dus dit jaar noodzakelijk, waarbij altijd de jaarlijkse maximale aan te voeren hoeveelheid stikstof voor uw bedrijf bepalend is. Indien u deel neemt aan de derogatie (mochten hier geen grote wijzigingen plaats vinden in 2018), dan mag er geen kunstmestfosfaat worden aangekocht. Naast stikstof is een zwavelbemesting in een koud voorjaar zeker aan te bevelen omdat er dan weinig mineralisatie vanuit de bodem plaats vindt. We hebben voor u een uitgebreid kunstmestassortiment voorradig waarbij ieder product zijn eigen specifieke gebruikseigenschappen heeft. Grofweg hebben we de keuze uit ureumhoudende meststoffen (onder de merknaam **Novurea**) en nitraat- en ammoniumhoudende meststoffen met o.a. KAS in de basis.

Novurea is een meststof die niet uit spoelt en is voorzien van een ureaseremmer die de vervluchtiging tegen gaat. Omdat deze meststof trager werkt en niet uitspoelt, zal Novurea ongeveer 14 dagen eerder gestrooid moeten worden dan een product waarin KAS is verwerkt. Het soortelijk gewicht van Novurea is ongeveer 25% lager dan van KAS terwijl het stikstof-% behoorlijk hoger is. Hier zal tijdens het strooien voldoende rekening mee moeten worden gehouden. De voorjaarsvariant van Novurea bevat 38% N en 18% SO₃.

De meest toegepaste meststof in het voorjaar is nog steeds **KAS-Zwavel** die naast 24% N ook voldoende zwavel bevat (12% SO₃). Verder heeft u bij ons de keuze uit een groot assortiment Korrelblends die onder de merknaam **Novagran** in de markt worden gezet. Naast Stikstof en Zwavel zijn dan allerlei sporenelementen toe te voegen, o.a. kalium, natrium, magnesium, en /of de sporenelementen selenium, koper en cobalt. De voorjaarsmeststoffen worden grotendeels uitgeleverd in bulk of big-bags (van 500 of 600 kg) maar uiteraard kan KAS en KAS-Zwavel ook in zakgoed worden geleverd.

Code	Product	N	SO ₃	MgO	Na ₂ O	Selenium
7412	Novurea	46				
7409	Novurea+ S	38	18			
7401	KAS	27		4		
7447	KAS Zwavel	24	12			
7448	KAS-Zwavel-Na-Sel	23	10		5	10 ppm
7444	KAS-Zwavel-Na	21	13	2	7	
7445	Kas-Natrium	21		4	7	

Voor een uitgebreid assortiment, ook van enkelvoudige producten, kijkt u dan op onze website.

Stalklimaat varkens

De NVWA heeft aangegeven om dit jaar het klimaat in varkensstallen extra te gaan controleren. Zoals bekend is de temperatuur en de luchtkwaliteit in varkensstallen belangrijk voor het welzijn en de gezondheid van de dieren. Ook beïnvloedt het klimaat de groei en resultaten van de varkens. Uiteraard is het stalklimaat ook belangrijk voor de varkenshouder en mensen die in de stal aan het werk zijn.

In het Besluit houders van dieren staat dat het stalklimaat niet schadelijk mag zijn voor het dier. U mag daarbij zelf bepalen hoe u voor een goed stalklimaat zorgt. Om handvatten te bieden, heeft Wageningen Livestock Research 5 kenmerken benoemd die een indicatie geven of het stalklimaat schadelijk is of niet. Dit zijn:

1. Concentraties koolstofdioxide (CO₂) en ammoniak (NH₃) in de lucht
2. Mate van roodheid en/of bevuiling in de ogen
3. Mate van oorbijten
4. Mate van staartbijten
5. Mate van bevuiling van de dieren

Ammoniak is een afbraakproduct van eiwitten in de voeding en de mest. Al bij gehalten van 20 ppm in de lucht treden er schadelijke effecten op zoals meer uitval (kannibalisme en longontsteking), minder groei, hogere voederconversie en meer bacteriën in de longen.

De ARBO-norm ligt op 10 ppm. Hogere concentraties ontstaan door te weinig of verkeerde (put)ventilatie.

Kooldioxide wordt door varkens en mensen zelf geproduceerd. Het komt in vrij grote hoeveelheden in de buitenlucht voor. Bij onvoldoende ventilatie (bijvoorbeeld bij stroomuitval) kan de concentratie zo hoog oplopen dat verstikking optreedt. Hierbij gaat het om concentraties van meer dan 40 volumeprocenten (vol%).

Het streven is om de concentratie in de stallucht tussen de 2000 en 3000 ppm (0,2 tot 0,3 vol%) te houden om onnodig veel ventileren te voorkomen maar ook om wel voldoende te ventileren. De Arbonorm ligt op 0,35 tot 0,5 vol% gedurende 8 uur.

Booijink Veevoerders kan u helpen het stalklimaat te beoordelen. Hiervoor hebben wij een gasmeter aangeschaft die de gehalten aan koolstofdioxide en ammoniak in de lucht kan meten. Het is ook mogelijk om dit over een langere periode te bepalen, door het opslaan van de meetgegevens op verschillende tijdstippen. Hierdoor is een nauwkeurig verloop van de hoeveelheid koolstofdioxide en ammoniak in de lucht vast te stellen. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met uw varkensspecialist.

Nieuw: Kalver-TMR

Een optimaal rantsoen samenstellen voor kalveren van 0 tot 6 maanden kent in de praktijk veel uitdagingen. Het rantsoen moet voldoende smakelijk zijn en voldoende voedingsstoffen bevatten voor een optimale groei en ontwikkeling. Kuilvoer is vaak niet geschikt voor de jongste kalveren. Kuilen zijn variabel in samenstelling, gevoeliger voor broei en dit moet dagelijks vers klaar gemaakt worden.

De basis van een optimaal rantsoen voor kalveren begint bij het gebruik van goede grondstoffen die optimaal te benutten zijn. Daarnaast moeten deze makkelijk en rustig verteerbaar zijn voor de jonge kalveren. Bij Booijink Veevoerders hebben wij met succes een nieuw concept opgenomen in ons jongvee opfok plan. Dit is een droge kalver-TMR die tot een leeftijd van 6 maanden gevoerd kan worden. Dit is een combinatie van gehakseld stro en een op maat gemaakte kalverbrok wat resulteert in een hoge en efficiënte groei van de kalveren. Aan de hand van de behoeftes van kalveren is er een kalver-TMR brok geformuleerd. Deze kalver-TMR brok bevat een kern met NuStart voor een optimale weerstand en darmgezondheid. Buffers dragen bij aan een optimaal pens milieu van de kalveren. Voor een optimale en gezonde penswerking wordt deze brok gemengd met gehakseld stro als schuurfactor.

Daarnaast is het mogelijk om door ons aan de hand van de aanwezige componenten op het bedrijf een bedrijfseigen kalver-TMR samen te stellen. Alles kan door de veehouder zelf gemengd worden. Doordat de TMR uitsluitend bestaat uit droge producten is het mogelijk om het voor meerdere weken vooruit te maken en te bewaren. Door met de droge kalver-TMR te werken wordt de kans op voerfouten geminimaliseerd, wordt het voeren gemakkelijker en zijn er geen voerovergangen in de cruciale eerste zes maanden.

Aandachtspunten snijmaïsteelt 2018

De start van de maïsteelt staat weer voor de deur. Vanwege het beperkte areaal (maximaal 20% bij derogatie) en het feit dat er verhoudingsgewijs minder jongvee en meer melkvee op de bedrijven wordt gehouden is het voor een melkveehouder van groot belang om te kiezen voor rassen met een hoge voederwaarde per kg DS. Naast voldoende zetmeel is daarbij ook de vertering van de gehele plant volgens onze visie van groot belang. Het wordt anders indien u kiest om de maïs als CCM of MKS te oogsten, dan is alleen de hoeveelheid zetmeel per ha belangrijk. Als wordt gekozen voor een vroeg of middelvroeg ras bent u er van verzekerd, dat ook in een wat latere herfst de maïs voldoende af rijpt en de maximale voederwaarde wordt bereikt.

We hebben een ruim assortiment maïsmeststoffen die als rijenbemesting kan worden toegediend. Deze meststoffen zijn allemaal voorzien van voldoende Borium en Zwavel. Met de komst van het verbod op fosfaatkunstmest bij derogatiebedrijven hebben we de laatste jaren ingezet op producten die zijn gecoat met humuszuren. Humuszuren zorgen ervoor dat het in de bodem aanwezige fosfaat voldoende wordt opgenomen. Deze meststoffen worden door ons onder de naam **Humicoat** verkocht. Humicoat meststoffen hebben zich in praktijk al ruimschoots bewezen en laten zien dat ook zonder fosfaat in de rij een goede beginontwikkeling kan worden bereikt. Verder is het raadzaam om bij een lage of voldoende Kali-toestand naast 45m3- 48m3 rundveedrijfmest een gift van 100kg Kali-60 rondom het zaaien te geven. Uiteraard kunnen wij u voorzien van advies in rassenkeuze en levering van maïszaad.

Met vriendelijke groet,

Booijink Veevoerders